

Woord(je) Vooraf

Eric Depreeuw

Hou de **catastrofe** tegen, laat ons werken aan **ontwikkeling**

Er is de laatste maanden in de media veel te doen over de nakende catastrofe in 'onze Congo'. De president die zich vastklampt aan zijn macht en zijn fortuin, zijn omgeving die in deze niets meer of minder doet dan mee graaien, hier en daar maar met de regelmaat van een klok opstootjes en vele doden en nog meer mensen op de vlucht.

Iedereen die recent een bezoek bracht aan het land trekt dezelfde conclusie: de gewone Congolese mens is woedend. Tegen het einde van dit jaar zouden er verkiezingen moeten plaats vinden maar geen zinnig mens gaat ervan uit dat dit zal gebeuren.

Mistgordijnen

Overeenkomsten ter zake zijn mistgordijnen gebleken. Velen vrezen een catastrofe als de ingehouden woede ontploft. Voorspelbaar zal het leger brutaal optreden met vele doden en gewonden tot gevolg.

Blik op Afrika en met ons vele NGO's en vrijwilligers vragen daarom, met aandrang, aan elke nationale en internationale instantie, elke persoon die

hiervoor in aanmerking komt, al het mogelijke en onmogelijke te doen om deze evolutie af te stoppen. Niet alleen met woorden maar met effectieve maatregelen. We roepen onze ministers van ontwikkelingssamenwerking, onze ministers van buitenlandse zaken en onze eerste ministers op om vanuit humanitair standpunt drastisch hun verantwoordelijkheid te nemen. Niet morgen maar vandaag.

De ontwikkeling beneden de Sahara mag geen 20 jaren worden teruggeslagen, duizenden mensen mogen niet nog wanhopiger worden. Samen moeten we verder hoopvol kunnen bouwen aan duurzame ontwikkeling en ontvoogding. *ED*

Tijdslijn 2017 – Projecten in uitvoering

Rudi Demeuse

Onderwijs

In drie scholen - Kingandu, Totshi, Kibangu: Vorming - MultiMedia educatie: uitbreiding van de installaties en opvolging om de beeldvaardigheid van de leerlingen te bevorderen.

School Kingandu: Directrice zuster Evelyne vroeg al langer om ondersteuning voor de afdeling “coupe et couture”: We stelden geld ter beschikking voor de aankoop van naaimachines. De ouders en de school kochten zelf allerlei materiaal aan. Door de algemene staking in Congo is het schooljaar nog niet begonnen maar alles staat klaar voor de leerlingen. Er is een nieuwe lerares Snit en Naad, vers afgestudeerd aan de hogeschool Arts et Métiers in Kinshasa.

School Kikwit La Patience: wegens de uitbreiding van het middelbaar onderwijs aldaar helpen we met de bouw van 16 klaslokalen – met de hulp van

een stevige sponsor en van onze trouwe fans konden we meer dan €82.000 overmaken.

School Totshi: cyberplatform: vernieuwing cybermateriaal maar ondertussen zijn nieuwe batterijen dringend nodig.

Gezondheidszorg

Kameroen – Foubot: bouw en begeleiding opstart Centre Medico Social.

Hospitaal Totshi: sanering regenwateropvang en installatie panelen voor zonneënergie.

Hospitaal en school Kibangu: afwerking van de aanvoer water uit de bron – Zie verder in dit nummer – verslag Guido en Dominique.

Autosuffisance

Elikya boerderij: Studie en bouw wateraanvoer naar kralen – commercialisering van de veestapel.

Overzicht fondsenwerving en deelname aan andere initiatieven

3 juni: samen met Afrika Filmfestival op het Leuvense Wereldfeest

16 juli: Stijn Van Parijs vertrok op fietstocht van Damme naar Kaapstad. BOA is een van die 2 projecten die hij vraagt te steunen.

Volg zijn blog op:

<http://www.roadtocapetown.be>

Schrijf u in.

Zie ook verder in dit nummer, de bijdrage van Stijn zelf.

We ontvingen al 1350 € sponsoring maar hebben zelf ook nog een idee: Doe je mee met Stijn – 1 € per kilometer! Jullie horen er nog van...

Lees ook wat de zus van Stijn van plan is.

11 augustus: Jef Vandeputte stapte tot aan de eindstreep in de Dodentocht in Bornem. Onze Jef is 77 jaar en bereikte glansrijk de eindstreep na 100 km! Hij vraagt zijn fans om het BOA Elikya waterproject voor de vee-stapel financieel te steunen. Zie het verslag verder in dit nummer.

11 november: “Stiel en Stijl” organiseert een ambacht- en design- beurs in Hal 5 in Leuven/Kessel Lo en kiest BOA als goed doel. Meer info op <http://www.stielenstijl.be> Zie eveneens verder in dit nummer.

We bereiden het budget 2018 voor – lopende en nieuwe projecten.

RD

Een ambassadrice vanuit Burundi bij BOA: zuster Anastasie

In mei 2017 ontmoette ik zuster Anastasie. Naast zuster Vicky (zie onze Nsangu van juni) is zuster Anastasie de tweede Afrikaanse ambassadrice bij BOA maar deze zuster komt uit Burundi.

Ze zal ons helpen om de noden in Burundi te verkennen en zo mogelijk te adviseren om onze werking uit te breiden tot dit land.

Een uitgebreid interview vindt u in het nummer van december 2017.

ED

Stappen voor BOA: de dodentocht in Bornem

Jef Vandeputte stapte ook dit jaar mee in de dodentocht van Bornem en spoorde zijn supporters aan onze BOA-werking financieel te sponsoren.

De 100 kilometer werkte hij vlot af. Als 77-jarige geroutineerde stapper ergerde hij zich zelfs enigszins aan het trage begintempo, ja, ook in Bornem is er soms fileleed!- al bleek dat ook zo zijn voordelen te hebben.

Hij vatte het zo samen: "Mijn aanvankelijke snelheid lag niet al te hoog, omdat er 12.500 deelnemers aan de start waren, die allemaal over die smalle weggetjes moesten. Daardoor werden de snellere stappers wat opgehouden. Maar die 'gedrukte' snelheid -voor de professionals: een stap-snelheid van 5.97 km/uur- bleek uiteindelijk een zegen: ik raakte op deze manier niet al te snel vermoeid!

Na enkele rustpauzes, en na een deugddoende massage van enkels, benen, knieën en dijen, liep mijn stapsnelheid zelfs op tot 6.60 km/uur. De file hadden we achter ons gelaten!

Ik laste nog enkele pauzes in, onder andere voor de verzorging

Jef Vandeputte – redactie Chris Vermuyten

van mijn linker tenen, en haalde de eindmeet met een gemiddelde van 5,70 km per uur.”

Hieronder nog het stapschema van Jef:

km/u	km	
5,97	53,8	
4,10	8,4	rustpauze
6,60	11,0	
5,70	9,6	
4,27	3,7	rustpauze
6,00	13,5	
5,70	100,0	

Ondertussen bracht de 'helden-tocht' van Jef een serieuze duit in het BOA-zakje: tot op vandaag staat onze financiële stappenteller op 2.670 €.

Voor iedereen die door deze prestatie aangestoken wordt om volgend jaar mee te stappen of andere exploitatie te ondernemen –BOA niet vergeten aub.

We vernamen ondertussen dat er een plan is om Blik op Afrika mee te nemen in de Warmste Week van Studio Brussel (zie de fietstocht van Stijn). Mocht dat waar zijn, we dromen al en onze partners in het Zuiden met ons.

JV - CV

Van Brugge naar Kaapstad ten voordele van BoA

Rudi Demeuse - Stijn Van Parijs

Begin april kreeg ik een telefoontje van Stijn Van Parijs. Hij wilde met de fiets van Damme (bij Brugge) naar Kaapstad fietsen maar wilde dit laten sponsoren voor een of meer goede doelen. Hij vroeg of hij Blik op Afrika als goed doel van zijn fietstocht dwars door Afrika aan zijn sponsors kon opgeven.

Omdat ik toch wat meer wilde te weten komen over dit project en deze jonge man, spraken we af om samen te gaan eten.

Ik ontmoette een jonge man van 27 jaar die, na zijn studies economie aan de KUL, bij een Franse

Route rood:
fiets
Route groen:
boot / vliegtuig

bank aan de slag was gegaan. Nee niet diegene die Fortis opkocht! Hij vertelde mij dat hij zijn jongensdroom wou realiseren: met de fiets van Brugge naar Kaapstad Zuid Afrika fietsen. Hij dacht dat als hij dit nu niet deed, het venster zou dichtgaan. Hij vertelde mij over zijn fietstochten in Europa en het Midden-Oosten. Voor hem was dit het ideale middel om mensen te ontmoeten en culturen te ontdekken. Omdat je tijdens je zomerverlof niet zomaar van Brugge naar Kaapstad fietst, je hebt hiervoor wel één jaar nodig, had hij zijn ontslag ingediend, tot ongeloof van zijn baas.

Nu wou hij niet zomaar door Afrika fietsen. Hij vond dat ook Afrika er iets moest aan overhouden. Zijn economische vorming indachtig, doorzocht hij de lijst van “vele” Belgische vzw’s actief in Afrika. Hij pikte BOA eruit omdat wij in verschillende Afrikaanse landen actief zijn (RDC, Burundi, Kameroen), verschillende domeinen bestrijken (onderwijs, gezondheidszorg, zelfvoorziening) en professioneel werken (project gestuurd, expert-werkgroepen).

Onnodig te zeggen dat op het eind van de avond ik aan Stijn de BOA steun voor zijn project toe-

zegde. Als goed doel fungeren is in dit geval voor BOA een hele eer.

Dit is een zo merkwaardig verhaal! Voor BOA een unieke kans op meer zichtbaarheid, om meer mensen in onze werking te interesseren en zo te motiveren om onze projecten in Afrika te steunen. Terwijl ik dit schrijf, zie ik dat Stijn al aan de grens van de Western Sahara met Mauritanië is aangekomen. Maar waarom zouden jullie Stijn zijn verhaal niet zelf volgen:

– via zijn blog / website:

<https://www.roadtocapetown.be>

– via zijn Facebook pagina:

<https://www.facebook.com/roadtocapetown>

BOA zou graag aan Stijn bij zijn aankomst in Kaapstad kunnen zeggen dat het aantal afgelegde kilometers omgerekend in Euro’s op onze bankrekening staat.

Helpen jullie mee?

Stort op onze gebruikelijke BOA rekening met de vermelding: “road to cape town”

Stijn voor zijn vertrek, samen met Boa-medewerkers Daniële en Dirk.

Een momentopname 19 oktober 2017 - Asni, "Grand Atlas" - Marokko

Ik ben nooit een ochtend mens geweest, maar vandaag verkeerde ik werkelijk in een comateuze toestand bij het ochtendgloren. Het was half zes toen de luidsprekers van de moskee in Asni "Allaaaah Akbaaaaar" schreeuwden, en mij uit een diepe roes sleurden.

Gisteren ben ik na twee dagen in Marrakech weer zuidwaarts vertrokken, en ik fietste tot de sterrenhemel zichtbaar werd. Aan de voet van de eerste beklimming van het Atlasgebergte zocht ik naar een slaappleaats. Op de eerste open plek die ik in het donker bespeuren kon, zette ik mijn tent op. Ik had niet opgemerkt dat ik in de schaduw van de moskee lag. "lā 'ilāha 'illā llāh", ik herken de oproep tot het eerste gebed. Slaapdronken

ben ik nog een paar tellen in de war. Waar ben ik? Wat doe ik hier? "Ooh ja, ik ben naar Marokko gefietst en ben onderweg naar Zuid-Afrika". Tevreden draai ik me om in mijn slaapzak en word een uurtje later vredig door de zon opnieuw gewekt.

Het Zwarte woud, het Zwitserse Jura-gebergte, de Rhone vallei, de Spaanse Sierra's en het Rifgebergte voelden soms ook aan als een roes. Prachtige vergezichten en oneindige gastvrijheid gaven m'n benen extra klimkracht. Mijn Whatsapp staat vol aanmoedigingen van mensen waarvan ik de woonplaats twee maanden geleden niet kende. De weg naar Kaapstad is in ieder geval goed gestart :).

*Stijn Van Parijs,
reeds bijna 2.000 km gevorderd*

Kibangu, nieuw **hospitaal** en nieuwe **school** maar zonder water ? Niet met BOA !

Guido Boon en Dominique Coenen – redactie Eric Depreeuw

Ondanks de moeilijke politieke, sociale en materiële omstandigheden in Congo (zie vorig nummer en ook elders in dit nummer), besloot de Raad van Bestuur van BOA om toch het licht op groen te zetten voor een zending. In Kibangu wachtte de waterinstallatie op afwerking.

In Nsangu nr. 18 (december 2016) berichtten Jan Stevens en Jules Vanderschot over hun actie in Kibangu: sleuven graven, leidingen leggen en een pomp installeren om het 'schone water' van de bron bij de rivier Luano, 650 meter ver en 90 meter diep, naar de school en het hospitaal te brengen. Om technische redenen maar ook omdat het hospitaal en de school er hevig naar verlangden moest het vooruit gaan. Jan en Jules kampten met gezondheidsproblemen en moesten verstek laten gaan en zo vertrokken Guido Boon en Dominique Coenen van 17 tot 29 juli naar

Kikwit ...

Nabij de school wachtte een wassertoren van 5,82 m3, vlakbij het hospitaal wachtte er eentje van 9 m3. Maar die bleven leeg zolang er geen toevoer was vanuit de bron 'in de buurt'. De bron heeft wel een stevig potentieel: 10 liter per minuut. Het werk van Jan en Jules was vastgereden in technische problemen die alleen op te lossen waren met bijkomend materiaal uit Europa.

Eerst besteedden Dominique en Guido aandacht aan het wegwerken van 'nevenproblemen'. Sommige apparaten waren door menselijke fouten ontregeld of defect. Er waren lekken in de koppelstukken en een las aan de leiding was onder de druk bezweken. Na het afwerken van de installatie restte nog het aanbrengen en afstellen van sensoren: eentje die de kracht van de zon registreert om zeker te zijn dat de zonnepanelen voldoende vermogen leveren om de pomp meer dan 9 bar te laten

pompen (sensor sunswitch), een-tje die aangeeft of de buffertank bij de bron voldoende gevuld is (sensor waterswitch). Deze laatste signaleert dat de torens vol zijn (sensor drukswitch). Door beperkingen van enkele sensoren kon de installatie bij ons vertrek nog niet volledig geautomatiseerd worden zodat er nu nog manueel tussengekomen moet worden. Maar er kan nu gepompt worden en dat is het belangrijkste.

De zonnensensor moet nog verplaatst worden om optimaal het zonlicht te kunnen vangen. Ook moet rekening gehouden worden met de belangen van de 'beneden – bevolking'. Als we alle water naar boven pompen, moeten zij 300 meter verderop water halen bij een andere bron. Beter

goede betrekkingen behouden met de omwonenden want het is een kwetsbare installatie en dus moet men een kraantje voorzien voor hun behoeften...

Samen met zuster Patience, die in de samenwerking met BOA instaat voor de technische installaties van alle locaties, wordt alles afgesteld voor een operationele werking. Jaarlijks moeten de buffertank en de watertorens gereinigd worden. De natuur moet op afstand gehouden worden want wortels dringen in de aanvoerleidingen en de zonnensensor moet zonlicht blijven zien ...

Voor BOA is dit project een prototype. Pompen op zonlicht is duurzaam en over een langere periode veel goedkoper, maar is de technologie wel aangepast aan

de brede omgeving? Dat willen we leren.

In de marge van deze zending wordt met zuster Patience overlegd om de technische onafhankelijkheid van onze partner te bevorderen en zo kosten voor BOA te besparen (o.a. minder zendingen bij technische problemen). Nog een pilootproject is het herstel van een gebarsten citerne met een reusachtige zak in “zwembadstof” (zie Nsangu nr. 19). Hiervoor moet een beroep gedaan worden op een betrouwbare Congolese firma. Hetzelfde geldt voor de internetinstallaties in Totshi waar de batterijen het laten afweten. Er werden meerdere maatregelen besproken om materiaal, werktuigen, geleverde toestellen beter te

beveiligen en ervoor te zorgen dat ze op hun bestemming blijven of geraken.

Ook op andere domeinen was er overleg. Guido sprak met zuster Annette, de oftalmologe van het ziekenhuis in Kibangu. Er werd ingegaan op de vaststelling dat in heel Kikwit, toch een stad van om en bij het miljoen inwoners, geen brillenwinkel te vinden is. Er ligt een kans om door levering van tweedehandse brillen en zonnebrillen mensen te helpen en de financiële stabiliteit van de kloostergemeenschap te verstevigen en dus ook de duurzaamheid van onze werking te verzekeren.

Gelukkig is de toestand in de regio rustig gebleven tijdens dit korte verblijf. BOA kon, dank zij de niet te onderschatten inzet van Dominique en Guido, een (nederige) bijdrage leveren aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de VN nr. 6 : schoon water en sanitair (zie Nsangu nr. 17 – juni 2016).

GB - ED

Bouw en opstart van de middelbare school La Patience in Lukémi/Kaggwa

Rudi Demeuse

Lukémi is een stadsdeel van Kikwit. Kikwit zelf is een stad met een oppervlakte van 92 km² en een bevolking 1,3 miljoen inwoners. Ter vergelijking: Antwerpen stad heeft een oppervlakte van ongeveer 250 km² met iets meer dan 500.000 inwoners. In Lukémi wonen meer dan 100.000 mensen. De helft daarvan heeft de schoolleeftijd. Door een gebrek aan scholenaanbod

kunnen slechts een deel van deze kinderen naar school gaan. Bijzonder aan deze stadswijk is dat veel moeders in Angola verblijven om er te werken. De kinderen worden opgevangen door hun grootouders of andere familieleden. Meer dan redenen genoeg om deze kinderen goed onderwijs aan te bieden, vandaar de uitbouw van de school La Patience Kaggwa (naam van de parochie).

Onze partner heeft in dit stadsdeel al een hoog aangeschreven kleuter- en lagere school. Vorig schooljaar waren er 465 inschrijvingen. Aangespoord door de ouders van deze leerlingen en in antwoord op het gebrek aan goed middelbaar onderwijs, vatte onze partner het plan op om in Kaggwa een middelbare school op te starten.

Begin dit jaar werd met de bouw van 16 kaslokalen begonnen. We dienden een dossier in bij een Nederlandse stichting en kregen een aanzienlijke financiële injectie (82.000€). Daarbij voegden we uw financiële steun en de vlam zat in de pan. De eerste zes klassen

worden nu in september bij het begin van het nieuwe schooljaar in gebruik genomen.

De bouw gaat verder (zie afbeelding).

In overleg met de ouders, de plaatselijke bewindslieden en BOA-B wordt overlegd welke studierichtingen zullen worden aangeboden. De richtingen moeten toekomstgericht zijn voor de leerlingen, zeker voor de meisjes, en ten goede komen aan de ontwikkeling van het land, de regio. De aanvragen worden ingediend bij het ministerie van onderwijs. Stay tuned!

RD

Wij kunnen uw bijdrage best gebruiken!

Alle giften zijn welkom, vanaf 40 euro kunnen we u een fiscaal attest sturen voor uw volgende belastingaangifte.

IBAN BE28 4314 7320 0120 - BIC KREDBEBB
van Solidariteitsfonds 'Blik op Afrika' – Heverlee

Colofon - Werkten mee aan deze Nsangu-brief:

Colofon - Werkten mee aan deze Nsangu-brief: Guido Boon, zr. Guillaumine Clerx, Dominique Coenen, Rudi Demeuse, Eric Depreeuw, Jef Vandeputte, Leo Van Dorsselaer, Stijn Van Parijs, Chris Vermuyten. Verantwoordelijke uitgever: Rudi Demeuse - Cardenberch 6 3000 Leuven